

SESTA ŽRTEV
PODLEGLA V
COLORADU

Slavka na cestni železnici v prometnem okraju zadela podjetnike

VEDNO VEČ NE-SREČ NA POLJU TRD. PREMOGA

Kongres najbrž igori-ra Dohertyjeve zahteve za tri milijone

KDO SO ZAKULISNIKI ELEKTRIČNEGA TRUSTA?

Litvinov ožigosal kapitalistično razoroževanje

Pobojniki so pretepli tudi mater šestnajst otrok. — Mati se nahaja v kritičnem stanju.

Denver, Colo. — Zdaj je umrla Mike Vidović, šesta žrtev streljanja izredne državne policije na rudarje. V nedeljo so mu odrezali nogo in umrli je zaradi velike izgube krvi. Kroga ga je zadela v nogo in jo razmehala tako, da so mu morali odrezati nogo.

Pikotiranje stavkarjev pri premogovniku je bilo mirno. V petih stavkarjev niso našli niti enega nožev, ko so jih preiskovali. Na stavkarje so najprej metali trideset plinskih bomb, ki povzročajo jokavost, nato so jih pa sprejeli s križnim ognjem. Nekaj očitav, ki je bil ta ne nesrečen, da ga ni zadela nobena krogla pravi: "Izgledalo je, kakor na bojišču v Franciji, ko ali pobirat naše ranjence in mrtve. Tepli so nas, ko smo poskušali pobrati ranjene in mrtve."

Mater 16 otrok so pobojniki pretepli tako brutalno, da je na mestu obležala nezavestna, ko je s ameriško zastavo krila Adam Bella, voditelj stavke organizacije I. W. W., da ga je rešila govorice smrti. Bell je imel razbito glavo in napraviti so morali osemnajst šivov, da so mu rano zaprli. Nato so ga odvedli v bolnišnico.

Mrtvi so John Eastenes, Rene Jacques, George Kovid, Jerry Davis, Nick Spanudakchis in Mike Vidović. Šestdeset let star, ima šest otrok in staro, za delo nemogoče mater. Enajst otrok ima več očetov.

Katoliški škof Tihen je obsodil uporabo milice. Izjavil je, da ima človek pravico izbrati svojo umiro in se poslužiti sile, ako je njegovo življenje v nevarnosti. Rekel je: "Dejstvo, da je človek človeško bitje, mu daje naravno pravico do življenja in izbiro svoje propagande."

Delavski list "Colorado Labor Advocate," je v svoji zadnji izdaji prinesel članek, v katerem obsodijo streljanje na rudarje in naglašajo, da so to streljanje povzročili premogovniški podjetniki.

Slavka na cestni železnici v prometnem okraju zadela podjetnike

Ze dva meseca nima cestno-železniška družba nobenih dohodkov. — Obrat stoji in bližnja mesta so brez cestno-železniške zveze.

Mahony City, Pa. — Skoraj dva meseca ne vozijo vozovi po cestno-železniški progi, ki veže Shenandoah, Mahony City, Girardville, Frackville in Ashland. Promet na tej cestni železnici je ustavljen, ker so zastavljali uslužbenci pri Schuykill Traction kompaniji. Stavka je pričela, ko je kompanija odredila, da bo na vozu samo en uslužbenec, ki bo opravljal službo sprevodnika in motornika. Obenem je pa družba znižala mezo do ure od 75 na 63 centov. Družba je na to poizkusila obratovati buse, ko je spoznala, da ne more obratovati čestne železnice. Pa tudi ta poizkus se ni obnesel, ker rudarji in drugi delavci simpatizirajo s stavkarji.

Posledica tega je, da je transportacija med temi rudarskimi sili slabo organizirana. Trgovci so prvi, ki občutijo posledice slabe transportacije. Prodila se je nenavadna depresija. Najprej rudarji niso delali, zdaj ko so pričeli delati, je pa transportacija za nič. Trgovci so se zaradi tega pritožili pri kompaniji, ki jim je odgovorila zelo neotesano, češ, če trgovci žele, da se cestno-železniška služba zopet obnovi, tedaj jo lahko dobe, ako vplivajo na peščico odločnih in zavezanjanih uslužbencev, da sprejmejo mezo, ki jih zahtevajo rudarje. Pismo je poslal sedmiški upravljatelj James D. Evans, kajti družba je prostovoljno napovedala konkurz.

Z drugimi besedami to pomeni, da naj trgovci skrbijo, da se stavkokaško mišljenje razširi med prebivalci. Buse vozijo stavkokaži, katerim družba plača le 50c na uro. To je vzrok, da se skoraj nihče ne mara voziti s njimi.

VEDNO VEČ NE-SREČ NA POLJU TRD. PREMOGA

Ne mine skoraj teden, da ne bi bilo par rudarjev ubitih. — Varnost za življenje rudarjev ni vredna plikavega oreha.

Shenandoah, Pa. — Dan pred Zahvalnim dnevom sta bila v premogovniku blizu Mahony Cityja ubita dva rudarja, ko je eksplodiral dinamit. Žrtev eksplozije sta postala Joseph Cook, star 48 let, in George Brill, star 20 let. Smrtna nezgoda se je pripetila v premogovniku Alasko blizu Shamokina. Na 24-letnega rudarja Jamesa Lacrossa je padla velika skala, ki se je odtrgala od stropa in ga ubila na mestu.

Malo kdaj mine dan na polju trdega premoga, da bi se ne zgodila nezgoda v premogovnikih, ki ne bi poškodovale ali pa usmrtila rudarjev. To je seveda pripisati priganjanju, ki so ga uvedle kompanije, da proizvedejo več premoga. Zdi se, da premogovniške kompanije ne dajo počenega groša za človeško življenje.

Kako se je zgodila nezgoda, pri kateri je eksplodiral dinamit in sta bila dva rudarja ubita, se ne ve. Rudarji, ki so prišli delat, so našli mrtvi trupli. Rudarja nista bila doma vso noč. Njih svojo so mislili, da opravljata čezurno delo. Zdi se sličejo razna mnenja. Eno tako nmenje pravi, da je Cook rabil pri delu pik in je s njim najbrž zadela enega svojih prejšnjih napadov. Raztrgala je njemu odtrgala glavo. Obe trupla sta bila strašno rasmeserjeni.

Značilno je, da se zdaj gode nesreče, ko se slabo dela. Podporniki razpadajo, ne postavijo se pa drugi. Pozornost peša, ker se rudarji priganjajo k delu, češ, da je treba produkcijo povečati. Rudarji so upuhani in utrujeni in čuti odnehanja. Posledica tega utrujenosti je več nesreč. Premog se koplje tudi v starih prostorih in rovih. Tako delo je pa izredno nevarno. Oporniki so slabi, nabirajo se plini in nesreče se množe.

Kongres najbrž igori-ra Dohertyjeve zahteve za tri milijone

Doherty bi rad dobil povrnjene stroške za gradnjo oljnih nabiralnikov na Havajskem otočju.

Washington, D. C. — Demokratični in republikanski kongresniki se smajeje, kadar ališijo, da bi E. L. Doherty rad videl, da ga vlada odškodni za gradnjo oljnih nabiralnikov v Pearl Harborju na Havajskem otočju. Doherty baže zahteva \$13,000,000 zanj.

Najvišje sodišče je izreklo, da je Doherty v Kaliforniji dobil mornariške oljne rezerve v namem na sleparski način s pomočjo korupcije in je proglašilo najemniško pogodbo za neveljavno, obenem je pa odločilo, da plača olje, ki ga je dobil iz mornariškega rezervnega polja.

Torej ni nobene nevarnosti, da bo kongres storil nekaj drugega, ki se ne ujema s odlokom najvišjega zveznega sodišča. Doherty bo lahko čakal na odškodnino za oljne nabiralnike.

KDO SO ZAKULISNIKI ELEKTRIČNEGA TRUSTA?

V nji ni nobenega reveža, še manj pa delavca. — Ampak v nji najdemo močnejše industrijalce.

Washington, D. C. — Zgodil se lahko, da električni trust za oddajanje in proizvajanje električne sile pogradi hitro-električno silo, ki je vredna milijarde dolarjev. Vpriču to nevarnost, ki je Judson King izdal pamflet, ki nosi naslov: "Who's Who In The Super-Power Lobby — In Washington and Out."

King je ravnatelj Lige za narodno ljudsko vlado. On sastoja pa mnenje, da so takovane kompanije za javne potrebe, posebno električni trust, kateremu načeljuje skupina General Electric kompanije največji sovražnik ljudske vlade v Združenih državah.

Ta pamflet je glavno posvečen organizaciji za javne potrebe, ki je poznana pod imenom "Joint Committee of National Utility Associations," katere predsednik je George B. Cortelyou, predsednik Consolidated Gas kompanije, podpredsednik Philip H. Gadsden, predsednik United Gas Improvement kompanije v Philadelphiji, ravnatelj Stephen B. Davis in odvetnik Josiah T. Newcomb.

Lansko zimo je senator Hiram Johnson razlagal Newcomba, ko se je bojeval za jez v Boulder Canyonu in je citiral njegova, da je rekel: "Jaz zastopam vlogo sedem milijard dolarjev, in mi ne predlagamo, da vlada vstopi v biser pri Boulder Canyonu." Davis je ožil drug Hooverja.

Med imani, ki jih je dognal King, da imajo stike s električnim trustom, je tudi ime John H. Finneyja, predsednika Aluminijum kompanije in imena dveh pisateljev za propagando Frank Bohna in John Sparga.

KDO SO ZAKULISNIKI ELEKTRIČNEGA TRUSTA?

V nji ni nobenega reveža, še manj pa delavca. — Ampak v nji najdemo močnejše industrijalce.

Washington, D. C. — Zgodil se lahko, da električni trust za oddajanje in proizvajanje električne sile pogradi hitro-električno silo, ki je vredna milijarde dolarjev. Vpriču to nevarnost, ki je Judson King izdal pamflet, ki nosi naslov: "Who's Who In The Super-Power Lobby — In Washington and Out."

King je ravnatelj Lige za narodno ljudsko vlado. On sastoja pa mnenje, da so takovane kompanije za javne potrebe, posebno električni trust, kateremu načeljuje skupina General Electric kompanije največji sovražnik ljudske vlade v Združenih državah.

Ta pamflet je glavno posvečen organizaciji za javne potrebe, ki je poznana pod imenom "Joint Committee of National Utility Associations," katere predsednik je George B. Cortelyou, predsednik Consolidated Gas kompanije, podpredsednik Philip H. Gadsden, predsednik United Gas Improvement kompanije v Philadelphiji, ravnatelj Stephen B. Davis in odvetnik Josiah T. Newcomb.

Lansko zimo je senator Hiram Johnson razlagal Newcomba, ko se je bojeval za jez v Boulder Canyonu in je citiral njegova, da je rekel: "Jaz zastopam vlogo sedem milijard dolarjev, in mi ne predlagamo, da vlada vstopi v biser pri Boulder Canyonu." Davis je ožil drug Hooverja.

Med imani, ki jih je dognal King, da imajo stike s električnim trustom, je tudi ime John H. Finneyja, predsednika Aluminijum kompanije in imena dveh pisateljev za propagando Frank Bohna in John Sparga.

Litvinov ožigosal kapitalistično razoroževanje

Sovjetska delegacija v Ženevi je v spomenici, naslovljeni na konferenco, orisala hinavsko politiko veleisl. Votitelji razorožitvene komisije so si že v laseh. Boncour dregnil Mussolinija. — Borah simpatizira z ruskim mirovnim načrtom.

Ženeva, 2. dec. — Sovjetska delegacija na konferenci pripravljale razorožitvene komisije Lige narodov je večer objavila spomenico, v kateri ljuto kritizira kapitalistične vlade radi njihove hinavske razorožitvene politike. Sovjeti obtožujejo veleisl, da niso nikdar imeli niti nimajo danes resne volje za razoroženje, pač pa pod krinko razoroževanja pripravljajo novo svetovno vojno, ki pride prav gotovo, če narodi ne oavojajo sovjetakega načrta za kompletno razorožitve v prihodnjih štirih letih.

Odgovornost za svetovno vojno — se glasi spomenica — leži na vseh onih veleislah, ki so bile v konkurenci za mednarodne trge in kolonije. Pacifisti so med vojno igrali žalostno vlogo. Liberalni pacifizem se je dal potegniti s fatalnimi besedami: "To je zadnja vojna, vojna za odpravo vojne!"

Spomenica dalje navaja številke glede sedanjega oboroževanja vseh kapitalističnih držav. Vse države imajo večje armade in mornarice kakor leta 1914. Največje pripravljane je v aeroplanih in kemikalijah za strupene pline. Koncem leta 1925 je imela Francija 6114 bojnih letal, Anglija 3490, Italija 1700, Zvezne države 3300, Poljska 398 in Rumunija 267. Amerika eksperimentira na skrivaj s aero-kemikalnimi bombami, ki tehtajo po 450 kilogramov (okrog 1000 funtov) in ena sama taka bomba lahko uniči deset distriktov New Yorka, ato bomb vrženih iz 50 aeroplanov pa more napolniti vse mesto New York s tako dušnim plinom, da je za teden dni vsako življenje nemogoče tamkaj. Prihodnja vojna prinese take katastrofe, kakršnih ni človeštvo še nikdar videlo.

Votitelji razorožitvene komisije so se takoj drugi dan spili, ko je francoski delegat Boncour na seji garancijske podkomisije predlagal, da se oživi znani šenevski protokol, ki naj nadomesti regionalne pakte. Boncour je dejal, da v pogodbah — kakršna je Italijansko-albanska — tiči velika nevarnost vojne. Vse take aliance med dvema deželama ovirajo razorožitveno akcijo, zato jih je treba koordinirati in privesti v okvir Lige narodov.

Angleški delegat Cusheadon je pa brž odgovoril, da Anglija ne mara nobenega protokola in ne bo za nikogar ničesar več garantirala. Nečrt Francije je, da se velesile obvežejo z gotovimi kvotami vojaških čet, bojnih letal in bojnih letal za vsako mednarodno vojaško akcijo, kadar bo treba pomagati napadeni deželi. Sedanja angleška vlada je proti temu.

Predsednikom garancijske podkomisije je bil izvoljen Benes. Rusija ne Amerika nista prisostvovali prvi seji. Ameriški delegat Hugh Wilson je dejal, da vprašanje garancij je evropsko vprašanje, za katerega se Amerika ne zanima. Litvinov je objubil poslati opazovalca.

Washington, D. C. — Senator Borah se je v četrtak simpatično izrazil o sovjetakem razorožitvenem načrtu na ženevski konferenci. Rekel je, da sovjetska vlada dobro misli in hoče, zato je treba njen načrt oceniti z respektom, ne pa prezirati ga ali se norčevati iz istega.

SESTA ŽRTEV
PODLEGLA V
COLORADU

Pobojniki so pretepli tudi mater šestnajst otrok. — Mati se nahaja v kritičnem stanju.

Denver, Colo. — Zdaj je umrla Mike Vidović, šesta žrtev streljanja izredne državne policije na rudarje. V nedeljo so mu odrezali nogo in umrli je zaradi velike izgube krvi. Kroga ga je zadela v nogo in jo razmehala tako, da so mu morali odrezati nogo.

Pikotiranje stavkarjev pri premogovniku je bilo mirno. V petih stavkarjev niso našli niti enega nožev, ko so jih preiskovali. Na stavkarje so najprej metali trideset plinskih bomb, ki povzročajo jokavost, nato so jih pa sprejeli s križnim ognjem. Nekaj očitav, ki je bil ta ne nesrečen, da ga ni zadela nobena krogla pravi: "Izgledalo je, kakor na bojišču v Franciji, ko ali pobirat naše ranjence in mrtve. Tepli so nas, ko smo poskušali pobrati ranjene in mrtve."

Mater 16 otrok so pobojniki pretepli tako brutalno, da je na mestu obležala nezavestna, ko je s ameriško zastavo krila Adam Bella, voditelj stavke organizacije I. W. W., da ga je rešila govorice smrti. Bell je imel razbito glavo in napraviti so morali osemnajst šivov, da so mu rano zaprli. Nato so ga odvedli v bolnišnico.

Mrtvi so John Eastenes, Rene Jacques, George Kovid, Jerry Davis, Nick Spanudakchis in Mike Vidović. Šestdeset let star, ima šest otrok in staro, za delo nemogoče mater. Enajst otrok ima več očetov.

Katoliški škof Tihen je obsodil uporabo milice. Izjavil je, da ima človek pravico izbrati svojo umiro in se poslužiti sile, ako je njegovo življenje v nevarnosti. Rekel je: "Dejstvo, da je človek človeško bitje, mu daje naravno pravico do življenja in izbiro svoje propagande."

Delavski list "Colorado Labor Advocate," je v svoji zadnji izdaji prinesel članek, v katerem obsodijo streljanje na rudarje in naglašajo, da so to streljanje povzročili premogovniški podjetniki.

Slavka na cestni železnici v prometnem okraju zadela podjetnike

Ze dva meseca nima cestno-železniška družba nobenih dohodkov. — Obrat stoji in bližnja mesta so brez cestno-železniške zveze.

Mahony City, Pa. — Skoraj dva meseca ne vozijo vozovi po cestno-železniški progi, ki veže Shenandoah, Mahony City, Girardville, Frackville in Ashland. Promet na tej cestni železnici je ustavljen, ker so zastavljali uslužbenci pri Schuykill Traction kompaniji. Stavka je pričela, ko je kompanija odredila, da bo na vozu samo en uslužbenec, ki bo opravljal službo sprevodnika in motornika. Obenem je pa družba znižala mezo do ure od 75 na 63 centov. Družba je na to poizkusila obratovati buse, ko je spoznala, da ne more obratovati čestne železnice. Pa tudi ta poizkus se ni obnesel, ker rudarji in drugi delavci simpatizirajo s stavkarji.

Posledica tega je, da je transportacija med temi rudarskimi sili slabo organizirana. Trgovci so prvi, ki občutijo posledice slabe transportacije. Prodila se je nenavadna depresija. Najprej rudarji niso delali, zdaj ko so pričeli delati, je pa transportacija za nič. Trgovci so se zaradi tega pritožili pri kompaniji, ki jim je odgovorila zelo neotesano, češ, če trgovci žele, da se cestno-železniška služba zopet obnovi, tedaj jo lahko dobe, ako vplivajo na peščico odločnih in zavezanjanih uslužbencev, da sprejmejo mezo, ki jih zahtevajo rudarje. Pismo je poslal sedmiški upravljatelj James D. Evans, kajti družba je prostovoljno napovedala konkurz.

Z drugimi besedami to pomeni, da naj trgovci skrbijo, da se stavkokaško mišljenje razširi med prebivalci. Buse vozijo stavkokaži, katerim družba plača le 50c na uro. To je vzrok, da se skoraj nihče ne mara voziti s njimi.

VEDNO VEČ NE-SREČ NA POLJU TRD. PREMOGA

Ne mine skoraj teden, da ne bi bilo par rudarjev ubitih. — Varnost za življenje rudarjev ni vredna plikavega oreha.

Shenandoah, Pa. — Dan pred Zahvalnim dnevom sta bila v premogovniku blizu Mahony Cityja ubita dva rudarja, ko je eksplodiral dinamit. Žrtev eksplozije sta postala Joseph Cook, star 48 let, in George Brill, star 20 let. Smrtna nezgoda se je pripetila v premogovniku Alasko blizu Shamokina. Na 24-letnega rudarja Jamesa Lacrossa je padla velika skala, ki se je odtrgala od stropa in ga ubila na mestu.

Malo kdaj mine dan na polju trdega premoga, da bi se ne zgodila nezgoda v premogovnikih, ki ne bi poškodovale ali pa usmrtila rudarjev. To je seveda pripisati priganjanju, ki so ga uvedle kompanije, da proizvedejo več premoga. Zdi se, da premogovniške kompanije ne dajo počenega groša za človeško življenje.

Kako se je zgodila nezgoda, pri kateri je eksplodiral dinamit in sta bila dva rudarja ubita, se ne ve. Rudarji, ki so prišli delat, so našli mrtvi trupli. Rudarja nista bila doma vso noč. Njih svojo so mislili, da opravljata čezurno delo. Zdi se sličejo razna mnenja. Eno tako nmenje pravi, da je Cook rabil pri delu pik in je s njim najbrž zadela enega svojih prejšnjih napadov. Raztrgala je njemu odtrgala glavo. Obe trupla sta bila strašno rasmeserjeni.

Značilno je, da se zdaj gode nesreče, ko se slabo dela. Podporniki razpadajo, ne postavijo se pa drugi. Pozornost peša, ker se rudarji priganjajo k delu, češ, da je treba produkcijo povečati. Rudarji so upuhani in utrujeni in čuti odnehanja. Posledica tega utrujenosti je več nesreč. Premog se koplje tudi v starih prostorih in rovih. Tako delo je pa izredno nevarno. Oporniki so slabi, nabirajo se plini in nesreče se množe.

Kongres najbrž igori-ra Dohertyjeve zahteve za tri milijone

Doherty bi rad dobil povrnjene stroške za gradnjo oljnih nabiralnikov na Havajskem otočju.

Washington, D. C. — Demokratični in republikanski kongresniki se smajeje, kadar ališijo, da bi E. L. Doherty rad videl, da ga vlada odškodni za gradnjo oljnih nabiralnikov v Pearl Harborju na Havajskem otočju. Doherty baže zahteva \$13,000,000 zanj.

Najvišje sodišče je izreklo, da je Doherty v Kaliforniji dobil mornariške oljne rezerve v namem na sleparski način s pomočjo korupcije in je proglašilo najemniško pogodbo za neveljavno, obenem je pa odločilo, da plača olje, ki ga je dobil iz mornariškega rezervnega polja.

Torej ni nobene nevarnosti, da bo kongres storil nekaj drugega, ki se ne ujema s odlokom najvišjega zveznega sodišča. Doherty bo lahko čakal na odškodnino za oljne nabiralnike.

KDO SO ZAKULISNIKI ELEKTRIČNEGA TRUSTA?

V nji ni nobenega reveža, še manj pa delavca. — Ampak v nji najdemo močnejše industrijalce.

Washington, D. C. — Zgodil se lahko, da električni trust za oddajanje in proizvajanje električne sile pogradi hitro-električno silo, ki je vredna milijarde dolarjev. Vpriču to nevarnost, ki je Judson King izdal pamflet, ki nosi naslov: "Who's Who In The Super-Power Lobby — In Washington and Out."

King je ravnatelj Lige za narodno ljudsko vlado. On sastoja pa mnenje, da so takovane kompanije za javne potrebe, posebno električni trust, kateremu načeljuje skupina General Electric kompanije največji sovražnik ljudske vlade v Združenih državah.

Ta pamflet je glavno posvečen organizaciji za javne potrebe, ki je poznana pod imenom "Joint Committee of National Utility Associations," katere predsednik je George B. Cortelyou, predsednik Consolidated Gas kompanije, podpredsednik Philip H. Gadsden, predsednik United Gas Improvement kompanije v Philadelphiji, ravnatelj Stephen B. Davis in odvetnik Josiah T. Newcomb.

Lansko zimo je senator Hiram Johnson razlagal Newcomba, ko se je bojeval za jez v Boulder Canyonu in je citiral njegova, da je rekel: "Jaz zastopam vlogo sedem milijard dolarjev, in mi ne predlagamo, da vlada vstopi v biser pri Boulder Canyonu." Davis je ožil drug Hooverja.

Med imani, ki jih je dognal King, da imajo stike s električnim trustom, je tudi ime John H. Finneyja, predsednika Aluminijum kompanije in imena dveh pisateljev za propagando Frank Bohna in John Sparga.

KDO SO ZAKULISNIKI ELEKTRIČNEGA TRUSTA?

V nji ni nobenega reveža, še manj pa delavca. — Ampak v nji najdemo močnejše industrijalce.

Washington, D. C. — Zgodil se lahko, da električni trust za oddajanje in proizvajanje električne sile pogradi hitro-električno silo, ki je vredna milijarde dolarjev. Vpriču to nevarnost, ki je Judson King izdal pamflet, ki nosi naslov: "Who's Who In The Super-Power Lobby — In Washington and Out."

King je ravnatelj Lige za narodno ljudsko vlado. On sastoja pa mnenje, da so takovane kompanije za javne potrebe, posebno električni trust, kateremu načeljuje skupina General Electric kompanije največji sovražnik ljudske vlade v Združenih državah.

Ta pamflet je glavno posvečen organizaciji za javne potrebe, ki je poznana pod imenom "Joint Committee of National Utility Associations," katere predsednik je George B. Cortelyou, predsednik Consolidated Gas kompanije, podpredsednik Philip H. Gadsden, predsednik United Gas Improvement kompanije v Philadelphiji, ravnatelj Stephen B. Davis in odvetnik Josiah T. Newcomb.

Lansko zimo je senator Hiram Johnson razlagal Newcomba, ko se je bojeval za jez v Boulder Canyonu in je citiral njegova, da je rekel: "Jaz zastopam vlogo sedem milijard dolarjev, in mi ne predlagamo, da vlada vstopi v biser pri Boulder Canyonu." Davis je ožil drug Hooverja.

Med imani, ki jih je dognal King, da imajo stike s električnim trustom, je tudi ime John H. Finneyja, predsednika Aluminijum kompanije in imena dveh pisateljev za propagando Frank Bohna in John Sparga.

Litvinov ožigosal kapitalistično razoroževanje

Sovjetska delegacija v Ženevi je v spomenici, naslovljeni na konferenco, orisala hinavsko politiko veleisl. Votitelji razorožitvene komisije so si že v laseh. Boncour dregnil Mussolinija. — Borah simpatizira z ruskim mirovnim načrtom.

Ženeva, 2. dec. — Sovjetska delegacija na konferenci pripravljale razorožitvene komisije Lige narodov je večer objavila spomenico, v kateri ljuto kritizira kapitalistične vlade radi njihove hinavske razorožitvene politike. Sovjeti obtožujejo veleisl, da niso nikdar imeli niti nimajo danes resne volje za razoroženje, pač pa pod krinko razoroževanja pripravljajo novo svetovno vojno, ki pride prav gotovo, če narodi ne oavojajo sovjetakega načrta za kompletno razorožitve v prihodnjih štirih letih.

Odgovornost za svetovno vojno — se glasi spomenica — leži na vseh onih veleislah, ki so bile v konkurenci za mednarodne trge in kolonije. Pacifisti so med vojno igrali žalostno vlogo. Liberalni pacifizem se je dal potegniti s fatalnimi besedami: "To je zadnja vojna, vojna za odpravo vojne!"

Spomenica dalje navaja številke glede sedanjega oboroževanja vseh kapitalističnih držav. Vse države imajo večje armade in mornarice kakor leta 1914. Največje pripravljane je v aeroplanih in kemikalijah za strupene pline. Koncem leta 1925 je imela Francija 6114 bojnih letal, Anglija 3490, Italija 1700, Zvezne države 3300, Poljska 398 in Rumunija 267. Amerika eksperimentira na skrivaj s aero-kemikalnimi bombami, ki tehtajo po 450 kilogramov (okrog 1000 funtov) in ena sama taka bomba lahko uniči deset distriktov New Yorka, ato bomb vrženih iz 50 aeroplanov pa more napolniti vse mesto New York s tako dušnim plinom, da je za teden dni vsako življenje nemogoče tamkaj. Prihodnja vojna prinese take katastrofe, kakršnih ni človeštvo še nikdar videlo.

Votitelji razorožitvene komisije so se takoj drugi dan spili, ko je francoski delegat Boncour na seji garancijske podkomisije predlagal, da se oživi znani šenevski protokol, ki naj nadomesti regionalne pakte. Boncour je dejal, da v pogodbah — kakršna je Italijansko-albanska — tiči velika nevarnost vojne. Vse take aliance med dvema deželama ovirajo razorožitveno akcijo, zato jih je treba koordinirati in privesti v okvir Lige narodov.

Angleški delegat Cusheadon je pa brž odgovoril, da Anglija ne mara nobenega protokola in ne bo za nikogar ničesar več garantirala. Nečrt Francije je, da se velesile obvežejo z gotovimi kvotami vojaških čet, bojnih letal in bojnih letal za vsako mednarodno vojaško akcijo, kadar bo treba pomagati napadeni deželi. Sedanja angleška vlada je proti temu.

Predsednikom garancijske podkomisije je bil izvoljen Benes. Rusija ne Amerika nista prisostvovali prvi seji. Ameriški delegat Hugh Wilson je dejal, da vprašanje garancij je evropsko vprašanje, za katerega se Amerika ne zanima. Litvinov je objubil poslati opazovalca.

Washington, D. C. — Senator Borah se je v četrtak simpatično izrazil o sovjetakem razorožitvenem načrtu na ženevski konferenci. Rekel je, da sovjetska vlada dobro misli in hoče, zato je treba njen načrt oceniti z respektom, ne pa prezirati ga ali se norčevati iz istega.

SESTA ŽRTEV
PODLEGLA V
COLORADU

Pobojniki so pretepli tudi mater šestnajst otrok. — Mati se nahaja v kritičnem stanju.

Denver, Colo. — Zdaj je umrla Mike Vidović, šesta žrtev streljanja izredne državne policije na rudarje. V nedeljo so mu odrezali nogo in umrli je zaradi velike izgube krvi. Kroga ga je zadela v nogo in jo razmehala tako, da so mu morali odrezati nogo.

Pikotiranje stavkarjev pri premogovniku je bilo mirno. V petih stavkarjev niso našli niti enega nožev, ko so jih preiskovali. Na stavkarje so najprej metali trideset plinskih bomb, ki povzročajo jokavost, nato so jih pa sprejeli s križnim ognjem. Nekaj očitav, ki je bil ta ne nesrečen, da ga ni zadela nobena krogla pravi: "Izgledalo je, kakor na bojišču v Franciji, ko ali pobirat naše ranjence in mrtve. Tepli so nas, ko smo poskušali pobrati ranjene in mrtve."

Mater 16 otrok so pobojniki pretepli tako brutalno, da je na mestu obležala nezavestna, ko je s ameriško zastavo krila Adam Bella, voditelj stavke organizacije I. W. W., da ga je rešila govorice smrti. Bell je imel razbito glavo in napraviti so morali osemnajst šivov, da so mu rano zaprli. Nato so ga odvedli v bolnišnico.

Mrtvi so John Eastenes, Rene Jacques, George Kovid, Jerry Davis, Nick Spanudakchis in Mike Vidović. Šestdeset let star, ima šest otrok in staro, za delo nemogoče mater. Enajst otrok ima več očetov.

Katoliški škof Tihen je obsodil uporabo milice. Izjavil je, da ima človek pravico izbrati svojo umiro in se poslužiti sile, ako je njegovo življenje v nevarnosti. Rekel je: "Dejstvo, da je človek človeško bitje, mu daje naravno pravico do življenja in izbiro svoje propagande."

Delavski list "Colorado Labor Advocate," je v svoji zadnji izdaji prinesel članek, v katerem obsodijo streljanje na rudarje in naglašajo, da so to streljanje povzročili premogovniški podjetniki.

Slavka na cestni železnici v prometnem okraju zadela podjetnike

Ze dva meseca nima cestno-železniška družba nobenih dohodkov. — Obrat stoji in bližnja mesta so brez cestno-železniške zveze.

Mahony City, Pa. — Skoraj dva meseca ne vozijo vozovi po cestno-železniški progi, ki veže Shenandoah, Mahony City, Girardville, Frackville in Ashland. Promet na tej cestni železnici je ustavljen, ker so zastavljali uslužbenci pri Schuykill Traction kompaniji. Stavka je pričela, ko je kompanija odredila, da bo na vozu samo en uslužbenec, ki bo opravljal službo sprevodnika in motornika. Obenem je pa družba znižala mezo do ure od 75 na 63 centov. Družba je na to poizkusila obratovati buse, ko je spoznala, da ne more obratovati čestne železnice. Pa tudi ta poizkus se ni obnesel, ker rudarji in drugi delavci simpatizirajo s stavkarji.

Posledica tega je, da je transportacija med temi rudarskimi sili slabo organizirana. Trgovci so prvi, ki občutijo posledice slabe transportacije. Prodila se je nenavadna depresija. Najprej rudarji niso delali, zdaj ko so pričeli delati, je pa transportacija za nič. Trgovci so se zaradi tega pritožili pri kompaniji, ki jim je odgovorila zelo neotesano, češ, če trgovci žele, da se cestno-železniška služba zopet obnovi, tedaj jo lahko dobe, ako vplivajo na peščico odločnih in zavezanjanih uslužbencev, da sprejmejo mezo, ki jih zahtevajo rudarje. Pismo je poslal sedmiški upravljatelj James D. Evans, kajti družba je prostovoljno napovedala konkurz.

Z drugimi besedami to pomeni, da naj trgovci skrbijo, da se stavkokaško mišljenje razširi med prebivalci. Buse vozijo stavkokaži, katerim družba plača le 50c na uro. To je vzrok, da se skoraj nihče ne mara voziti s njimi.

VEDNO VEČ NE-SREČ NA POLJU TRD. PREMOGA

Ne mine skoraj teden, da ne bi bilo par rudarjev ubitih. — Varnost za življenje rudarjev ni vredna plikavega oreha.

Shenandoah, Pa. — Dan pred Zahvalnim dnevom sta bila v premogovniku blizu Mahony Cityja ubita dva rudarja, ko je eksplodiral dinamit. Žrtev eksplozije sta postala Joseph Cook, star 48 let, in George Brill, star 20 let. Smrtna nezgoda se je pripetila v premogovniku Alasko blizu Shamokina. Na 24-letnega rudarja Jamesa Lacrossa je padla velika skala, ki se je odtrgala od stropa in ga ubila na mestu.

Malo kdaj mine dan na polju trdega premoga, da bi se ne zgodila nezgoda v premogovnikih, ki ne bi poškodovale ali pa usmrtila rudarjev. To je seveda pripisati priganjanju, ki so ga uvedle kompanije, da proizvedejo več premoga. Zdi se, da premogovniške kompanije ne dajo počenega groša za človeško življenje.

Kako se je zgodila nezgoda, pri kateri je eksplodiral dinamit in sta bila dva rudarja ubita, se ne ve. Rudarji, ki so prišli delat, so našli mrtvi trupli. Rudarja nista bila doma vso noč. Njih svojo so mislili, da opravljata čezurno delo. Zdi se sličejo razna mnenja. Eno tako nmenje pravi, da je Cook rabil pri delu pik in je s njim najbrž zadela enega svojih prejšnjih napadov. Raztrgala je njemu odtrgala glavo. Obe trupla sta bila strašno rasmeserjeni.

Značilno je, da se zdaj gode nesreče, ko se slabo dela. Podporniki razpadajo, ne postavijo se pa drugi. Pozornost peša, ker se rudarji priganjajo k delu, češ, da je treba produkcijo povečati. Rudarji so upuhani in utrujeni in čuti odnehanja. Posledica tega utrujenosti je več nesreč. Premog se koplje tudi v starih prostorih in rovih. Tako delo je pa izredno nevarno. Oporniki so slabi, nabirajo se plini in nesreče se množe.

Kongres najbrž igori-ra Dohertyjeve zahteve za tri milijone

Doherty bi rad dobil povrnjene stroške za gradnjo oljnih nabiralnikov na Havajskem otočju.

Washington, D. C. — Demokratični in republikanski kongresniki se smajeje, kadar ališijo, da bi E. L. Doherty rad videl, da ga vlada odškodni za gradnjo oljnih nabiralnikov v Pearl Harborju na Havajskem otočju. Doherty baže zahteva \$13,000,000 zanj.

Najvišje sodišče je izreklo, da je Doherty v Kaliforniji dobil mornariške oljne rezerve v namem na sleparski način s pomočjo korupcije in je proglašilo najemniško pogodbo za neveljavno, obenem je pa odločilo, da plača olje, ki ga je dobil iz mornariškega rezervnega polja.

Torej ni nobene nevarnosti, da bo kongres storil nekaj drugega, ki se ne ujema s odlokom najvišjega zveznega sodišča. Doherty bo lahko čakal na odškodnino za oljne nabiralnike.

KDO SO ZAKULISNIKI ELEKTRIČNEGA TRUSTA?

V nji ni nobenega reveža, še manj pa delavca. — Ampak v nji najdemo močnejše industrijalce.

Washington, D. C. — Zgodil se lahko, da električni trust za oddajanje in proizvajanje električne sile pogradi hitro-električno silo, ki je vredna milijarde dolarjev. Vpriču to nevarnost, ki je Judson King izdal pamflet, ki nosi naslov: "Who's Who In The Super-Power Lobby — In Washington and Out."

King je ravnatelj Lige za narodno ljudsko vlado. On sastoja pa mnenje, da so takovane kompanije za javne potrebe, posebno električni trust, kateremu načeljuje skupina General Electric kompanije največji sovražnik ljudske vlade v Združenih državah.

Ta pamflet je glavno posvečen organizaciji za javne potrebe, ki je poznana pod imenom "Joint Committee of National Utility Associations," katere predsednik je George B. Cortelyou, predsednik Consolidated Gas kompanije, podpredsednik Philip H. Gadsden, predsednik United Gas Improvement kompanije v Philadelphiji, ravnatelj Stephen B. Davis in odvetnik Josiah T. Newcomb.

Lansko zimo je senator Hiram Johnson razlagal Newcomba, ko se je bojeval za jez v Boulder Canyonu in je citiral njegova, da je rekel: "Jaz zastopam vlogo sedem milijard dolarjev, in mi ne predlagamo, da vlada vstopi v biser pri Boulder Canyonu." Davis je ožil drug Hooverja.

Med imani, ki jih je dognal King, da imajo stike s električnim trustom, je tudi ime John H. Finneyja, predsednika Aluminijum kompanije in imena dveh pisateljev za propagando Frank Bohna in John Sparga.

KDO SO ZAKULISNIKI ELEKTRIČNEGA TRUSTA?

V nji ni nobenega reveža, še manj pa delavca. — Ampak v nji najdemo močnejše industrijalce.

Washington, D. C. — Zgodil se lahko, da električni trust za oddajanje in proizvajanje električne sile pogradi hitro-električno silo, ki je vredna milijarde dolarjev. Vpriču to nevarnost, ki je Judson King izdal pamflet, ki nosi naslov: "Who's Who In The Super-Power Lobby — In Washington and Out."

King je ravnatelj Lige za narodno ljudsko vlado. On sastoja pa mnenje, da so takovane kompanije za javne potrebe, posebno električni trust, kateremu načeljuje skupina General Electric kompanije največji sovražnik ljudske vlade v Združenih državah.

Ta pamflet je glavno posvečen organizaciji za javne potrebe, ki je poznana pod imenom "Joint Committee of National Utility Associations," katere predsednik je George B. Cortelyou, predsednik Consolidated Gas kompanije, podpredsednik Philip H. Gadsden, predsednik United Gas Improvement kompanije v Philadelphiji, ravnatelj Stephen B. Davis in odvetnik Josiah T. Newcomb.

Lansko zimo je senator Hiram Johnson razlagal Newcomba, ko se je bojeval za jez v Boulder Canyonu in je citiral njegova, da je rekel: "Jaz zastopam vlogo sedem

Naročnina: Zedinjenje države (liven Chicago) \$5.00 na leto, \$3.00 na pol leta; Chicago in Cicero \$7.50 na leto, \$3.75 na pol leta, in za inostranstvo \$9.00.

Naslov na vso, kar ima stik s "PROSVETO"

"PROSVETA"

1657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year; Chicago \$7.50, and foreign countries \$9.00 per year.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

133

Datum v oklepaju n. pr. (Nov. 30-1927) poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, če ne vam ne ustreli list.

MUSSOLINIJEVE BLAZNE SANJE.

Mussolini se vedno sanja o italijanskem imperiju, ki bo segal do Donave in Črnega morja. Te sanje so blazne, fantastične, skoraj neverjetne, ker se take sanje lahko rode le v možganih na umu bolnega človeka. Časniki v Nemčiji zdaj veliko razpravljajo o teh sanjah, odkar je Mussolini zopet kakor obseden pričel rožljati s sabljo in sklenil zvezo z malo Albanijo, da pokaže Jugoslaviji, da Jadransko morje proglasi za italijansko jezero, po katerem sme voziti le oni, komur Mussolini podeli dovoljenje.

Dejstvo je to, da se Mussolini trudi obkoliti Jugoslavijo. Fašistovski agenti v tujemstvu obrekujejo Jugoslavijo najnesramnejše. Obklada jo z največednejšimi imeni, obenem se pa fašizem trudi vgnezditi tudi v Avstriji.

Te zadnje vesti o vgnezdenju fašizma v Avstriji so sicer zelo fantastične, ali nekaj je le resnice na njih.

Mussolini je zelo domišljav človek. In nič čudnega ne bi bilo, ako bi Mussolini skušal sestradanemu italijanskemu proletarijatu zopet dokazati, da se mora kloniti ves svet sili "zmagovitega in nepremagljivega fašizma." Ako se v resnici v Avstriji uvede diktatura po vzoru italijanskega fašizma, tedaj bi Mussolini že govoril z Jugoslavijo malo drugače, kakor zdaj govori.

Mussolini se je pobotal z rimskim papežem. V Avstriji je najmočnejša stranka poleg socialistične klerikalne. Ta stranka pa smatra vsako željo rimskega papeža za ukaz. Na Zgornjem Štajerskem, kjer ima klerikalna stranka največjo zaslombo med kmeti, so precej naklonjeni fašizmu, ki v Avstriji ne more biti drugega kot klerikalizem v novi obleki, ki pokaže svoj pravi obraz še le tedaj, ko postane neomejen diktator.

Kako se lahko na Dunaju spravi v sedlo fašistovska diktatura, pokaže komunistični puč z dne petnajstega julija tega leta. Ta puč, ki je imel postati vse nekaj drugega, so podpirali klerikalci, kar so kasneje dokazale preiskave. Ako bi na Dunaju ne bila socijaldemokratska stranka, ki ni poznana le kot odločna nasprotnica klerikalizma, ampak tudi kot največja nasprotnica fašizma, tako močna, bi bila že mogoče v Avstriji uveljavljena fašistovska diktatura, ki bi se ob pravem času prelevila v klerikalno.

Ako se klerikalnim matadorjem posreči z raznimi intrigami vprijeti še en tak puč, kot je bil zadnji, ki je bil krčen za komunističnega, tedaj se lahko zgodi, da dobro organizirana in oborožena četa proglasi diktaturo, napolni ječe in okraši vešala z ljudmi, ki so nasprotniki diktature. Ako se to zgodi, tedaj bodo industrijski mogotci na Zgornjem Štajerskem zavirskali. Železna industrija je tako prepojena s fašistovskim kapitalom, da na Štajerskem odprto pozdravljajo fašizem.

V krogih avstrijskih denarnih in klerikalnih mogotcev, v katerih so delavci za kulisami so tudi habsburški podporniki in tiholazci, govore odprto, ako se to zgodi, tedaj je Mussolini pri volji vrniti Avstriji tudi južno Tirolsko.

Zarota proti Avstrijski republiki se skrbno pripravlja. A ta zarota je obenem tud zarota proti Jugoslaviji. Z Ogrsko, ki tudi preži na Jugoslavijo, je Mussolini že zdavnaj sklenil kupčijo. V ozadju je zarota so pa oni Habsburžani, katerim se še vedno cede sline po časih, ko so bili vladajoča rodovina in so podjarmljena ljudstva morala skrbeti za njeno potratno in razkošno življenje. Ti bodo čakali, dokler jih njih režiserji ne pokličejo izza kulis na oder.

Upi, ki jih goji Mussolini z drugimi fašisti vred, so smešni in fantastični. Zdi se, da klerikalci v Avstriji kujejo načrte v sporazumu z Mussolinijem in da se v nji za kulisami klerikalcev in fašistov marsikaj odigra, o čemur svet še ne sanja.

Lahko se smatra to, kar je bilo povedanega tukaj za čenče, ki so se rodile v bolnih možganih avstrijskih klerikalcev, italijanskih fašistov in ogrskih diktatorjev, ampak dogodki govore, da Mussolini še vedno sanja o fašistovskem imperiju do Donave in Črnega morja, klerikalci pa o klerikalnem mileniju, kot ga je pokojni dr. Ivan Tavčar opisal v svoji satiri 4000 po Kristovem rojstvu.

Fašisti in klerikalci pač mislijo, da naravni zakon v evoluciji človeške družbe učinkuje nazaj, mesto naprej. To povzroča, da eni dobivajo krče in se zamaknejo v imperij, ki sega do Donave in Črnega morja, drugi pa v klerikalni milenij, v katerem bo tvorila kriva škofova palica najvišjo oblast na zemlji.

VESTI IZ NASELBIN

Premogarska stavka in drugo.

Munc, Pa. — Kot vidimo, se Slovenci prav malo zanimajo za stavarke v njih borbi, kajti v javnosti je le malo vprašanj iz različnih naselbin o njih stanju.

Tukaj v Musu, Pa., smo še zmeraj na tistem mestu kot smo bili 1. aprila. Kakor vse izgleda, ne bo kmalu spremembe. Edino toliko smo tukaj na boljšem od drugih premogarskih naselbin, da nas kompanije ne preganjajo iz stanovanj, kot se to dogaja v več krajih. Kar se pa tiče podpore od strani unije, je komaj toliko, podmače rečeno, da je samo za kruh. Vsak čita-telj tega lista si lahko predstavlja, kako naj človek z veliko družino živi s štirimi ali šestimi dolarji na teden. In to še sedaj, ko je zima pred duri.

Naj omenim še to: Na Zahvalni dan je vsaka družina dobila od 2 do 5 funtov mesa, ki je bilo staro kot Noemova barka. Pa še za to so nam odtrgali od podpore po 50c in tudi \$1.10. — Dne 14. in 15. novembra so imeli zastopniki unije konferenco v Pittsburghu. Naglašali so, kako bodo dali štrajkarjem podporo in tako dalje. Toda vse izgleda, da bodo vsa ta naglasjanja in obljube ostale na papirju. — Dne 25. novembra so pripeljali vakovratne obleke, staro in novo, in so jo izložili v dvorani lokalne unije. Čez noč je vse nekam izginilo, kar je bilo boljše seveda. Za ostalo so se pa trgli kot pes in mačka kdo bo več dobil. Videlo se je, da ni bilo prave kontrole nad razdelitvijo. Moje mnenje je, da bi morali prvo dobiti tisti, ki so najbolj potrebni. Nikakor pa ni prav, da se držimo pravila: vsaki zase boga moli.

Vzemimo današnjo situacijo. Dne 1. aprila t. l. smo bili prisiljeni pustiti delo. Danes po nekaterih krajih v Illinoisu delajo, medtem ko so rudarji še na stavki v zapadni Penni, Ohiju in tudi ponekod v W. Virginiji. Sedaj je pa še Colorado na stavki pod drugo unijo. Kako neki, si moramo predstavljati, da si bomo tako razdrojeni izvoljevali svoje pravice, do kateri smo upravičeni? Po mojem mnenju nikakor ne na ta način. Seveda taka razdrojenost operatorje veseli. Z njimi vred se menda tudi veseli J. Lewis, ker že večkrat je pokazal, da se ne briga za premogarje. In dolžnost nas premogarjev je, da mu ob priliki damo breco, ki jo je zaslužil, ko bodo spet volitve.

Veseli nas pa, da imamo še vedno simpatiziraje, ki nam pomagajo na vse načine, da pride-mo do zmage ter da lažje prenašamo današnje gorje. Naše društvo SNPJ je apeliralo na canonsburško društvo. Reči moram, da so pri volji nam pomagati v tej borbi, ker se pač zavedajo, da je to tudi njihova borba. Lepa jim hvala. Ob priliki se še oglašim in končam, da se mi te vrstice preveč ne raztegnejo.

Naročnikom in čitateljem Prosvete želim vselej božične praznike! — Frank Zabkar, Box 166.

O farmarstvu v Michiganu.

Traunk, Mich. — Ni še dolgo, kar je našo naselbino nekoliko opisal rojak M. Pogorelec. Kakor pa vidim iz dopisa rojaka Kunnerja, je že par rojakov vprašalo za bolj natančne podatke. Zdi se mi, da rojaki niso prav razumeli dotičnega dopisa. Zato je potrebno, da se malo bolj natančno opiše.

Kar se tiče zemlje, da se lahko kupi 40 akrov za \$200, to-le: Vsaki si mora predstaviti, da to ni očistena zemlja, ampak pred par leti izsekani gozd. Vsa zemlja ni tako poceni. Tu lastujejo zemljo dve kompaniji; od ene se dobi 40 akrov zemlje ko izseka gozd za 200 do 250 dolarjev. Se celo samo za davke je bilo

lani dosti akrov na prodaj. Od druge kompanije se pa ne dobi ceneje kot za \$600 do 675 dolarjev 40 akrov. Kar se nas je naselilo sem leta 1921 in prej, smo vsi plačali po 600—675 dolarjev za 40 akrov. Kateri so se naselili pozneje, so kupili ceneje.

Kakšna je zemlja? Vsake vrste, dobre in slabe. Tako vidim, da na zemlji zraste vse, kar se vsadi, samo če vreme pusti. Prekratko poletje imamo. Skoro vsako leto dobro obrodijo krompir, koleraba, zelje, repa, pesa in druga zelenjava, oves, ječmen, riž in včasih prav dobro tudi pšenica.

Ni vredno saditi drugih stvari, ker jim škoduje slana. Zato se tukaj farmarji največ pečajo z živinorejo in s prodajanjem smetane. Zato pa ne zadostuje samo 40 akrov. Vsak mora imeti najmanj 80 akrov zemlje, 40 oralne in 40 za pašnik.

Ali se lahko živi na teh farmah? Kar je starih naseljenec, ti niso Slovenci. Kdor si je kolekaj prav gospodaril, ta danes lahko živi samo s farmarijo. Kar nas je Slovencev in novih naseljenec, je pa tako: Kdor je imel takoj od kraja misel, da bo farmoval in da je začel z denarjem, ta tudi lahko živi samo s farmarijo. Največ nas je pa, ki nismo imeli misli, da bomo farmovali. Kupili smo zemljo, da bomo doma, da bo imela družina svoj dom, možje pa da bodo delali po gozdovih. Dokler so bili otroci majhni, smo šli iz gozda v gozd, ko otroci odrastejo za šolo, se pa mora vsak nekje nastaniti. Tako smo se tudi mi, vsi z malimi denarnimi sredstvi, zato je treba pa še danes hoditi okrog za delom, ker vsak bi si rad pomagal toliko, da bi ne bil odvisen od zunanjega dela, da bi samo farmoval. Brez denarja je vsak začetek težak.

Michigan je nekaterim prav slab zapisan. Veliko je Slovencev po Ameriki, ki so pred leti po teh krajih drvarili. Zato so jim tudi v spominu dolge michiganske zime. Zime so zdaj dosti milejše, kot pred 20 in 15 leti. Tako pravijo stari naseljenici. Prerokujejo tudi, ko bo ves gozd posekan, da bomo tudi brez slane. Do takrat si bomo mogoče tudi mi uredili, da bomo farmarji.

Pozdrav vsem članom in čitateljem Prosvete! — Frances Knaus.

O stavki v Coloradu.

Sopris, Colo. — Odločil sem se, da spet napišem malo vrstic v naš priljubljeni delavski list "Prosveto".

Zadnjič sem pisal iz Alame, od kjer sem poročal nekoliko o razmerah one naselbine za časa stavke. Zdaj sem na Soprisu, kjer živim z družino pri tašci in pridno hodim oziroma se vozim v bližnje mesto Trinidad na sejo, katere imamo štrajkarji vsaki dan. V Sopris naselbini (polovica je privatna lastnina, polovica pa C. F. S. J. Co.) ni skoro nič več Slovencev, kjer jih je nekdaj bilo mnogo. Majna obratuje vsaki dan, ali ni dosti dohodka za kompanijo, zato ker največ delajo taki stari možje, ki so jim poše moči in se držijo kompanije zato, da ne bi izgubili tiste starostne upokojnine, ki jo jim je kompanija obljubila. Mladina se je malo drži doma, vendar pravega navdušenja ni med njimi, ko vidijo, kako polagoma drugi na njih mesta stopajo. Na to pa še sami gredo nazaj opravljati to nečastno delo, posebno taki, ki imajo avte ali kakšen del pohištva ali hiao na obroke. Kot sem alisal danes v Trinidadu, je en Slovenec žel delat iz letnega varoka, ker ima hiao plačevati. Po mojem mnenju je to veliko zlo za navadnega delavca, če kupi kaj na obroke, predno je gotov, da lahko plača.

Kar se tiče stavke ne morem dosti novega opislati, razen da v Trinidadu je prebivalstvo v

splošnem nasprotno nam štrajkarjem in to zaradi pritiska od C. F. S. J. Co. na lokalne razmere kot so lokalni listi, businessmeni, okrajni uradniki in sploh vse. Šerif pobere vsakega štrajkarja, če je le na sumu, da je kje piketiral. V okrajni ječi jih mučijo, kot da so največji zločinci. Ne dajo jim nikake o-deje ali gorkote ponoči. Jed je slaba, da še za prašice ni dobra.

Naših vrlih Slovencev je bilo že več v ječi zaradi piketiranja. Najprevo so bile mrs. Santa Benash in Agnes Laurina, potem Amelija (Milka) Sablick, katere je še zdaj v ječi. Potem moja svakinja Julia Talentino, ki je bila notri 10 dni, nakar je prišla na svobodo proti poročstvu \$1200 in na obljubo, da ne bo več piketirala. Milka pa noče dati te obljube, zato jo nočejo iz-pustiti na prostoto (bila je areti-rana 8. nov.), ker je bila naj-bolj aktivna med štrajkarji. Bilo je še več žensk v zaporu po par dni; imen se pa ne spomi-njam.

Na seji sem enkrat poslušal-cem priporočal politično organi-ziranje in da naj politično moč, katero predstavljajo, če bi bili složni, porabijo sebi v korist; da naj ob prihodnjih volitvah pomotejo s sedanji C. F. I. Co. podrepniki in izvolijo druge mo-že, ne pa republikance ali demo-krate, ki niso nič drugega kot troble C. F. I. Co. Kot se mi vidi, so nedostopni za taka pri-poročila, ker so nevedni o tem. Oni samo volijo kakor jim uka-že kapitalistično troblo Denver Post, ki je eden najzagrizenej-ših listov proti delavstvu. Sploh se tega političnega vprašanja vsi govorniki ogibljejo, ker orga-nizacija I. W. W. prepoveduje vsako hujkanje proti obstoje-čemu redu, zaradi dobrega ime-na. Organizacija se trudi pri-dobiti ugled med občinstvom s tem, da ne dovoli nikakega na-silja. V Denverju in okolici so se še celo duhovni zavzeli za štrajkarje in priporočajo obla-stem korake za spravo med štrajkarji ni operatorji.

To naj zadostuje za danes. — Pozdrav vsem čitateljem Prosvete! — Joe Marela.

"Prosveta" pred oltarjem.

Sheboygan, Wis. — V Sheboyganu se človeku res ni treba dolgočasiti, pa naj pripada h katerikoli struji. Tukaj se vedno prireajo vsakovrstne zabave, da lahko ustrežijo ljudem kar-kršnega kova.

Zadnjih par tednov smo imeli pri nas poleg drugih zabav tudi sveti misijon. Ljudje so drveli iz vseh bližnjih krajev v božji hram poslušat besedo božjo. In glej, zgodilo se je čudo!

Nekega večera, ko so ljudje zamaknjeni pričakovali, da si-ljijo pridigo o enem ali drugem svetniku, so nenadoma ostrme-li, ko so slišali, da je na progra-mu I. M. Gospod so namreč privlekli iz rokava Prosveto ter pričeli iz pred oltarja čitati Mo-lekov članek. Po prečitanju te-ga članka so gospod "razlagali" pomen članka, mesto da bi raz-lagali trpljenje kakšnega muče-nika najnovejše dobe.

Vendar pa se še dobe ljudje, ki pravijo, da je Prosveta pre-grešna, četudi jih je izpred ol-tarja učil iz nje sam božji na-mestnik. — Opazovalec.

Glas farmarja.

Nellyville, Mo. — Naročnik Prosvete sem že približno šest-najst let, to je, da sem bil prvotno naročen na Glasilo. Do-sezdaj pa se še nisem oglašil v Prosveti še nikdar. Tudi sedaj ne bom pisal o daljni preteklo-sti, pač pa o življenju farmar-jev, kar sem farmar.

Tukaj nas je le mala skupina Slovencev, ki se menda nobeden ne zanima, da bi ob časa do časa kaj napisal v list. Pa tudi jaz ne bom pisal o društvenem živ-ljenju, ker ga tukaj sploh ni. Bil sem član SNPJ več let in se-daj obžalujem, da nisem vedel; istega mnenja je več tukajšnjih rojakov. Zato bom opisal na kratko našo farmarijo.

Jesen je pri kraju in zima nam zre v obraz. Pridelale smo domalega že ves pospravili. Ta-ko smo tudi že spravili naše di-vidende, katere pa smo z lahko-to presteli, kot jih lahko prešte-je navadni delavec ali premo-

gar. "Delaj in trpi pa boš že dobil plačilo na drugem svetu." Tako pravijo Kristovi namest-niki. Tukaj nas sicer črnosraj-čniki ne nadlegujejo ker vedo, da bi ne bilo uspeha. Bolj nas pa nadleguje Wall street, ki nas ima pod svojo kontrolo in se mu moramo pokoriti. Toliko nam še dovolijo, da lahko delamo.

Spominjam se še časa, ko so pridigali: produciraj vsega do-sti in potem boš tudi ti dobil do-bro plačilo. Toda obrnilo se je drugače. Manj ko produciramo več dobimo. Tako se godi nam malim farmarjem. Butlegarji so pa seveda gospodje.

Dolžnost me veže, da omenim na tem mestu, da sta dne 27. no-vembra obhajala 25 letnico ali srebrno poroko mr. in mrs. An-ton Sudar. Na svatbo je prišlo veliko rojakov iz okoliških kra-jev, da smo se prav dobro zaba-vali pozno v noč. Naše boljše polovice so postregle s kranjaki-mi poticami in tudi s tekočino rujno, da smo lahko zapeli: Le pijmo bratje vince, naj vođa tam stoji, četud nam je slanca skoro vse grozde pomorila.

Hvala obema slavljencema za njihovo povabilo in želim, da bi kmalu kje drugje obhajali kaj slničnega. Sedaj pa moram kon-čati, ker farmarska roka pač ni pripravna za pisanje, ker je bolj pripravna za plug.

Pozdrav čitateljem Prosvete in želim, da bi se farmarji več-krat oglašali. — A. P., naroč-nik.

Domača zabava.

West Allis, Wis. — Ze precej časa ni bilo nič slišati v javno-sti o organizaciji Slovenski dom inc. iz te naselbine. Kljub temu se pa gibljejo in živimo na-prej ter delamo na naš Dom, če-tudi imamo nasprotnike in je veliko brezbrzičnosti. Skupina navdušenih rojakov, četudi imajo težko delo z domom, gre-naprej, da se čimprej uresniči prekrstna ideja, da bo čimpre-j postavljen Slovenski dom.

Sklep zadnje seje je bil, da se prihodnje javno zborovanje vrši dne 15. decembra v prostorih rojaka Bolikarja na 469 — 51st aveniji ob 8. uri zvečer. K temu zborovanju vabimo vse rojake, da se bolj seznanijo z idejo. Na tem zborovanju bodo tudi volitve v poslovni odbor za leto 1928.

Da bi se pa rojaki še bolj se-znanili med seboj pri delovanju za dom, je organizacija Sloven-ski dom inc. sklenila prirediti domačo zabavo v soboto dne 17. decembra v prostorih rojaka Kralja na 61. in Sherman cestli. Začetek je ob 7. uri zvečer. Va-bimo vse rojake in ljubitelje do-bre zabave in napredka v nasel-bini, da se te priredbe udeleže v obilnem številu. Zabava bo čisto domača in se bomo lahko zabavali prav po starokrasko. Postrežba bo dobra in vstopnina bo stala samo en dolar.

Na svidenje 17. decembra! — F. Žovle, tajnik.

"Utopljenka" se vrnila čez 15 let.

London, 2. dec. — Mlada že-na z imenom Mrs. Robertson, ki je bila čez 15 let obžalovana kot utopljenka na parniku "Tita-nic", je večeraj stopila v svojo rojstno hišo v Coalvillu, Leices-tershire in skočaj do smrti pre-stašila svojo priletno mater.

Ko se je mati prepirala, da je hči res živa, ji je ta pojasnila, da ni bila nikdar na ponesreče-nem "Titanicu". Res je kupila vozni listek, a v zadnjem mo-mentu se je premislila in odšla z nekim fantom, s katerim se je poročila. Ob izbruhu vojne je šla na fronto kot postrežnica rdečega križa, nakar je bila uje-ta od Nemcev in potem je bila ves čas v Nemčiji do zdaj.

Samomor na večer poroke.

Chicago. — Clyde Robinson je umrl v sredo zvečer v okraj-ni bolnici za rano, ki si jo je za-dal s kroglo z revolverja na večer poroke dne 23. nov. Ob-streli se je v kopalni sobi v ne-kem hotelu v mestu, kjer se je bil zabarikadiral, ko so ga urad-niki izpraševali radi nekega nič-vrednega čeka. Oddal je nanje pet strelcev, šestega pa je pri-branil zase.

Agitirajte za nove člane

OPAZOVANJA

Razoroževanje.

V Ženevi imajo novo kon-frenco za odpravo vojn. Ta konferenca bo še mnogo v t-stoletju, toda oni, ki najbolj klamirajo o razoroženju, b-zadnji, ki dajo orožje iz rok.

Sovjetska unija predl-kompletno razorožitev tak-Prav. Mi vsi, ki sovraži-orožje, iz časa aplavdiramo, to je vse: Rusija predlaga-mi aplavdiramo! —

Ali se Rusija prva razoro-žiporeče? Tako, pa še vi stor-tako! Proketo bi bila ne- Kdo ji garantira, da vsa Evr-ne plane na njo? — Ali se e-la Evropa prva razoroži? i in sovjeti to dobro vedo. K bo torej začel, to je vpraša-Vsi hkratu? Kdo pa bo kont-liral? Ali more kdo verjeti, bodo stari lisjaki v Franciji, g-ilji, Nemčiji in Italiji dr-besedo? Kdor to verjame, se rodil pred eno uro.

Popolno razoroženje v t-Evropi, Ameriki in Aziji, ka-šne so danes, in pod takimi v-dami, kakršne so danes —nemoče! To je dejstvo, v-drugo je bunk.

Ni dovolj, da se ljudstva iz-be kanonov. To še ni glav-orožje. Strupene ideje so v-varnejše. Te ustvarjajo ka-na. Dokler je masa vsake de-le sebična, praznoverna in b-naklonjena sentimentu kot-zumu, je nevarna mirnemu r-voju napredka. Iz te mase-pajo roparske vlade svoje-made. Dokler povsod prevlad-masa s tako pametjo, ne pon-ga razoroženje.

Ni dovolj, da razorožiš arm-de in mornarice. Razorožiti-treba tudi nacionalistične ro-šoviniste in džingote, ki zastre-ljajo maso: uničiti je treba v-sredstva njihove propagan-Razorožiti je treba cerkve, paralizirajo pamet mase s st-penim plinom barbarske su-sticije in hlapčevstva. A p-vsem je treba razorožiti gos-darske in industrijske izkoriš-vaice, kapitaliste njihovih ar-stev za izkoriščanje. To so s-ki imajo militarizem v sv-službi.

Če imas opraviti z zverjo-divjim človekom, vzameš pu-v roke. Dokler bo divja žival-divji človek na svetu, bo t-puška. Na divjakov razum-moreš apelirati, ker ga nima-človek, ki ubija ljudi z lah-vestjo na povelje, kot dela-vojni še danes, je še napol-djak! Dokler povprečni člo-vsam ne spozna, da ne sme u-jati, dokler se sam ne upre u-panju, ne bo nič boljši, če u-odvzameš puško; potem te u-iz s kamnom ali gorjačo ka-primitivni divjak.

Popolna razorožitev pri-Pride, kadar se v človeški m-razvije socialni čut, da bo z-človek ceniti vsakega druge-človeka kakor ceni samega s-— kadar se individualna se-bnost pretvori v masno, social-sebičnost. In to more priti-s smotreno socialistično izobr-bo najširših množic na dnu dr-be: delavskih in kmetijskih m-žic. Vse druge sile so jasno p-kazale, da so nezmogljive za d-sego tega cilja.

V najboljšem slučaju bi-dalo že danes doseči komaj t-da se vojna paralizira. To-se doseže le s tem, če pridejo-krmilo večine dežel razum-ljudje, ki lahko kontrolira-orožje in vire podivjevanja-Ampak interesi, ki danes k-trolirajo orožje, so največji v-zvržniki razumnih ljudi.

Nemški fašisti proti "pozam-čenju" godbe.

Berlin, 2. dec. — Fašisti Nemčiji besno protestirajo, ki-je konservatorij godbe v Fran-furtu odprl tečaj ameriške-jazza. Fašisti pozivajo vlado, prepove "pozamorenje" nem-godbe.

Ruski delavci pomagajo štr-karjem v Indiji.

Moskva, 2. dec. — Ekseku-va vsaerukih delavskih uni-posalna 25.000 rubljev stavka-čim železničarjem v Benga-Indija. 12.000 železničarjev v boju.

Vesti iz Jugoslavije

Gospodarske institucije v Sloveniji v rokah klerikalcev.

Poročali smo že v kakšnem stanju se nahajajo gospodarske institucije v Sloveniji in kako velik poletje imajo zainteresirane meščanske stranke na forum slovenskega narodnega gospodarstva: Trgovsko-obrtno-industrijsko zbornico. Pokazali smo, kako s kakšnim elanom sta se spustili slovenska ljudska stranka in samostojna demokratska stranka v boj za oblast v tej zbornici.

Te dni se je končal volilen boj s pričakovanim rezultatom. Klerikalci so dobili absolutno večino glasov, demokrati so ostali v manjšini. Pri teh volitvah so izjavili klerikalci nečuten teror, kajti trgovsko listo, ki jo je vložila demokratska stranka za trgovski odtok imenovane zbornice, je bila enostavno razveljavljena, a klerikalna lista! Proglasila za izvoljeno! Sicer je res, da se je samostojnim demokratom samo vrnilo, kar so oni pred leti, ko so vladali, poželili in uganjali. Ali s tem se je pokazalo, da klerikalci dastavno vedno govore o neki pravi demokraciji, niso prav nič boljši, temveč v svoji hinavščini še dosti slabši od demokratov.

Trgovsko-obrtno-industrijska zbornica ima tri odseke, v katere pošljejo korporacije ali posamezni podjetniki svoje zastopnike in sicer so to trgovski odtok, ki ima največ članov, nato obrtni odtok, ter končno najmanjši — industrijski odtok.

V industrijskem odseku se ni so vršile volitve, ker sta se obe dve stranki zedinili za skupno listo. Gospodje veleindustriji v Sloveniji so se zavedali svojega položaja in svoje moči, zato so tudi nastopili skupno. V tem odseku je sedaj 10 samostojnih demokratov, klerikalcev in radikalov pa 6.

Trgovinski odtok ni volil, ker je bila samo ena lista in sicer lista trgovca Ivana Jelčiča. Demokratska lista je bila razveljavljena, ker so se klerikalci hali, da bi bila izvoljena demokratska lista.

Volitve so se morale dejanski izvršiti v le v obrtnem odseku trgovsko-obrtno-industrijske zbornice. Klerikalci bi radi tudi v tem odseku dobili večino na kar najlepši način. Sicer se jim je to posrečilo s terorjem pri volitvah.

V obrtnem odseku je bilo odanih 19.088 glasov, od tega pa so jih razveljavili 510. Klerikalna lista g. Ogrina je dobila 11.503 glasov, demokratska lista g. Rebeke pa 7.075 glasov. Klerikalci imajo potem takem 10 mandatov, a demokrati 6.

V trgovsko-obrtno-industrijski zbornici so sedaj po odsekih razdeljeni mandati takole: SLS (klerikalci) — 32 mandatov, SDS (demokrati) pa 16 mandatov.

S kakšnimi poteškotami se mora socialistično delavstvo v stari domovini boriti?

V Ljubljani obstaja obče koristna stavbna in kreditna zadruga "Stan in Dom", ki se že več let uspešno trudi, da zgradi več hiš in stanovanj za delavce v Ljubljani in okolici. Do sedaj je zgradila dve naselbin: "Stan in Dom" na Tržaški cesti v Ljubljani, ter malo Brdo v občini Vič-Glince.

V mesecu septembru je uspelo zadrugi dobiti od Ministerstva za socialno politiko Din. 2.000.000 — posojila po 4% v namen, da priredi s tem denarjem 30 stanovanj. Mestna občina v Ljubljani je prevzela povrh še jamstvo za to posojilo. Predno so bile vse formalnosti gotove, da se posojilo iz drž. hip. banke v Beogradu vzdigne, se je v Beogradu vlada izpolnila s slovenskim klerikalcem dr. Gozarjem, ki je prevzel portfelj Ministra socialne politike po Srbijskem dr. Mioviću. In prvo kar je ta slovenski klerikalci storil, je z Intričami pri Državnih hipotekarni banki uspel, da se danes to posojilo — ni izplačalo. Najbrž se sploh ne bo, ker radikalni bodo podprli namesto klerikalca, in delavska občestvo zadruga se bo za poso-

jilo po 4% obrisala — pod nosom. In delavske familije bodo seve kampanirale pod kostanji na prostem, ker je premalo stanovanj. Rojaki v Ameriki potem lahko razumejo kampanjo proti — SNPJ radi zvez z delavskimi zadrugami v starem kraju. Klerikalci so smrtno sovražni vsakemu delu za delavstvo, ako oni od istega nimajo koristi.

Zadruga banka v Ljubljani je razpisala peto emisijo svojih delnic v svrhu povišanja kapitala. Dosedaj je imela štiri milijone kapitala, ki je bil razdeljen v 40.000 delnic. Odslej pa bo pet milijonov, ki bo razdeljen v 50.000 delnic po Din 100.— Na ameriške zavedne delavce je Zadruga banka izdala posebne proglase in razposlala na znane adrese. Ako kdo tega oglasa ni dobil, čital ga je v Prosveti, ki ga je tudi objavila. — Dobro bi bilo, če bi se ameriško delavstvo v čim večjem številu udeležilo te subskripcije. Najboljša vez s staro domovino bo pač ta. Zadruga banka v Ljubljani bo potem v stalni zvezi z vsakim svojim ameriškim deničarjem. Kdor od njih pride v stari kraj, bo potem lahko ponosno šel v svojo banko, v delavsko zadrugo banko, kjer bo sprejet z vsem prijateljstvom in vso ljubiznjostjo. — Delavci širom Amerike, podpisujte delnice Zadrugne banke v Ljubljani. Naš zastopnik je Frank Tauchar in še drugi.

Zadruga pokret med delavstvom Jugoslavije. — Občni zbor Zveze privatnih nameščencev v Jugoslaviji je odobril ustanovitve "Zadrug zasebnih nameščencev za varčevanje in podporo." V tozadevni resoluciji se odoobruje agitacija za zadrugništvo in povdarja potrebo zadrugnega pokreta med privatnimi nameščenci. — Na Jesenicah se je ustanovila "Zadruga klavničar za Gorenjsko," ki jo vodi Jož. Jeram, Cugvic in Zupančič. Te dni bo otvorila prvo svojo zadrugo mesnico. — V Gabrju pri Celju je "Delavski dom" otvoril dve zadrugi brivnici in specerijsko prodajalno. — "Produkcija" iz Ljubljane pa odpre te dni istotam zalogo manufakturne in galanterijske robe. — Giblje se, giblje.

Boj za osemurni delavnik v trgovinah. V Ljubljani, Celju in Mariboru so se te dni vršili veliki shodi, ki so sprejeli zahtevo, da se smejo vse trgovine le 8 ur dnevno imeti odprte. Govorniki so konstatirali, da ima Konzumno društvo za Slovenijo v vseh 40 prodajalnah le po 8 ur na dan odprto; v nedeljah pa popoln počitek! In če je to v zadrugnih prodajalnah mogoče, zakaj bi ne šlo tudi v privatnih? Na papirju je osemurnik predpisan!

Glavna tajnika železničarjev, žel. uradnika Jurja Stankoviča, je ljubljanska direkcija drž. železnice brez odgovora odpustila — valed denunciacije klerikalcev, češ da je protidržaven element. Železničarji prireajo velike protestne shode; poslanec Petejan je vložil tozadevno interpelacijo v beograjski skupščini; vaa javnost je ogorčena vsled podlega intrigriranja klerikalcev. Jurij Stanko je socialist, delaven in požrtvovalen sodrug. Je vnet zadrugar in kot tak član nadzorstva Konz. društva za Slovenijo.

Albin Eržen je umrl. Dolgoletni poslovodja Konz. društva za Slovenijo, filiale Maribor, s. Albin Eržen je umrl na proletarski bolezni sušici. Pokojni je bil brat urednika "Delavske Politike" s. Viktorja Eržena. Star je bil še le 34 let.

Zadruga koledar za l. 1928 izide te dni v Ljubljani. Bo zelo zanimiv. Obseg je raznovrsten. Kdor hoče biti dobro orientiran o delu in napredku delavskega zadrugništva v Sloveniji, mora čitati ta Zadruga koledar. Debeli ta knjiga stane za Ameriko le 12 dinarjev. Naroča se pri Zadrugi založbi v Ljubljani, Alekandrova c., kjer se lahko naročajo vse knjige in tiskovine iz starega kraja.

SEZNAM PREJEMKOV IN IZDATKOV POMOŽNE AKCIJE.

Pittsburgh, Pa. — V naslednjem prinašamo račun Minera Relief odbora za zapadno Penno in Ohio. Organizacija deluje od 1. julija in račun izdatkov je tu naveden za štiri mesece do 31. oktobra.

V. Klemenovič, tajnik.

Štirimesečni izdatki:

Tiskovine	\$113.35
Znamke	123.00
Potovanja	191.32
Razne potrebščine	155.10
Mezda tajniku	368.00

Pomoč lokalnim unijam:

L. U. 155 UMWA, weaver rov.	\$325.00
L. U. 524 Harwick	151.00
1208, Sloan, Pa.	120.00
1339, Castle Sharon	70.00
2330, W. Brownsville	225.00
2399, Daisytown	150.00
3528, Penova	70.00
4226, Harmarville	69.00
Lokalnim unijam, Avela okr.	300.00

Spodaj prinašamo četrti izkaz prispevkov, ki so jih poslale organizacije in posamezniki kot sledi:

Preje objavljeni prispevki so znašali \$2.809.92

Rek. št.

186 F. Rubenah, Wilmerding, Pa.	5.00
187 dr. št. 182 SNPJ, Gilbert, Minn.	10.00
188 dr. št. 2 SSCU, Ely, Minn.	2.00
189 dr. št. 24 SNPJ, Jenny Lind, Ark.	13.25
190 dr. št. 37 PSKJ, Hazleton, Pa.	20.00
191 A. Horvat, Pittsburgh, Pa.	9.50
192 John Sally, Kent, Ohio.	2.00
193 dr. št. 144 PSKJ, Hazleton, Pa.	5.00
194 dr. št. 505 HBZ, Kansas City, Kans.	30.00
195 dr. št. 600 HBZ, Massillon, Ohio	6.50
196 dr. št. 304 SNPJ, San Francisco, Cal.	2.50
197 V. Chernohorsky, Kenosha, Wis.	15.00
198 dr. št. 403 SNPJ, Tacoma, Wash.	5.00
199 dr. št. 374 SNPJ, Butte, Mont.	15.25
200 Matt Kovacevich, Los Angeles, Cal.	2.71
201 dr. št. 5 SWS, Kenosha, Wis.	10.00
202 Melita, Fuentes, New York, N. Y.	16.05
204 Hilda Howard, New York, N. Y.	10.00
205 dr. št. 30 WS&BF, Irwin, Pa.	5.00
206 dr. št. 2 SWS, Guttenberg, N. J.	5.00
207 dr. št. 25 HBZ, McKeesport, Pa.	25.00
208 dr. št. 11 SWS, Allentown, Pa.	5.00
209 dr. št. 106 WS&BF, Pittsburgh, Pa.	8.00
210 Alois Juraich, Chicago, Ill.	11.15
211 dr. št. 12 SWS, Detroit, Mich.	5.00
212 dr. št. 96 WS&BF, Inman, Va.	5.00
213 dr. št. 211 PSKJ, Latrobe, Pa.	5.00
214 dr. št. 87 WS&BF, Sharon, Pa.	10.00
215 dr. št. 11 WS&BF, Chicago, Ill.	12.00
216 Detroit FWP, Detroit, Mich.	32.70
217 dr. št. 49 SWS, Edinco, N. Y.	25.00
218 dr. št. 483 HBZ, Red Lodge, Mont.	67.00
219 dr. št. 66 WS&BF, Star Junction, Pa.	5.00
220 dr. št. 65 WS&BF, Akron, Ohio	10.00
221 dr. št. 33 SNPJ, 44 SS SS, 41 SSPZ, 304 HBZ.	158.75
222 dr. št. 68 SWS, Muskegon, Mich.	2.00
223 dr. št. 85 WS&BF, Chicago, Ill.	5.00
224 dr. št. 112 WS&BF, Seaton, Pa.	2.00
225 dr. št. 7 WS&BF, Astoria, L. I., N. Y.	17.70
226 E. Pittsburgh, Saengerbund, Pa.	25.00
227 dr. št. 24 WS&BF, Rochester, N. Y.	5.00
228 dr. št. 90 WS&BF, Flushing Heights, N. Y.	4.25
229 dr. št. 121 WS&BF, Denver, Colo.	5.00
230 dr. št. 16 WS&BF, Detroit, Mich.	5.00
231 dr. št. 29 WS&BF, Bronx, N. Y.	20.00
232 dr. št. 26 WS&BF, Newark, N. J.	5.00
233 dr. št. 9 WS&BF, Buffalo, N. Y.	7.25
234 dr. št. 21 WS&BF, Garwood, N. J.	5.00
235 dr. št. 146 WS&BF of USA, E. Pittsburgh, Pa.	2.00
236 A. Tomac, McKeesport, Pa.	14.25
240 dr. št. 37 WS&BF, Detroit, Mich.	5.00
241 dr. št. 19 SWS, Johnstown, N. Y.	11.00
242 dr. št. 19 WS&BF, Lyndhurst, N. J.	2.00
243 dr. št. 484 SNPJ, Uhlrichville, Ohio	3.00
244 dr. št. 80 SWS, Merristown, Pa.	5.00
245 Finnish Women Society, Monessen, Pa.	52.00
246 dr. št. 81 WS&BF, Toledo, Ohio	10.00

247 dr. št. 32 WS&BF, Harwey, Ill.	5.00
248 dr. št. 114 WS&BF, Himerlerville, Ky.	120.25
249 dr. št. 276 HBZ, Kenosha, Wis.	14.60
250 dr. št. 51 WS&BF, Newark, Ohio	10.00
252 dr. št. 72 WS&BF, Johnstown, Pa.	5.00
251 dr. št. 9 PSKJ, Jenaup, Pa.	10.00
253 dr. št. 44 WS&BF, Los Angeles, Cal.	5.00
254 dr. št. 75 SNPJ, Roslyn, Wash.	20.00
255 dr. št. 4 SWS, Lansford, Pa.	75.00
256 dr. št. 8 SWS, Hoboken, N. J.	10.00
257 dr. št. 78 SWS, Salem, Ohio	13.75
258 Steve Martineck, Chicago, Ill.	10.00
259 dr. št. 320 CFU, Duquesne, Pa.	61.00
260 dr. št. 93 PSKJ, Pueblo, Colo.	5.00
Dr. št. 44 SSSS, 304 CFU, 33 SNPJ, 41 SSPZ in MRO, Ambridge, Pa.	158.75
Monessen Finnish Workers' Ladies Club	52.03
Dr. št. 320 CFU, Duquesne, Pa.	61.00
Dr. št. 114 WS&BF, Himerlerville, Ky.	120.25

Truplo ustreljenega moškega najdeno.

Chicago. — Truplo 50-letnega neznanega moškega, ki izgleda, da je bil štev roparskega napada, je bilo najdeno v petek zjutraj poleg restavracije na 4304 S. Ashland ulici. Bil je ustreljen v prs in krogla je ostala blizu srca. Njegova obleka in meso, katerega je nosil, dokazujejo, da je moral biti zaplen v kakšni mesnici. Edino stvar, ki so jo našli pri njem, je bila žepna ura. Polcija se trudi, da poišče za njegovo ime in lače sled za zločinci.

Komarjev pik povzročil smrt.

London, 2. dec. — Lord Kenyon, ki je bil največji poštavi med člani Gosposke zbornice, je v četrtek umrl za pleuritis, ki se je razvila iz vročinske bolezni, ki jo je povzročil komarjev pik.

Padec na trotoarju povzročil smrt.

Chicago. — Mary Shay, stara 42 let, je v uredno umrla v okrajni bolnici za rano, ki jo je dobila pri padcu na trotoarju blizu svojega doma na 2249 Taylor st.

Vojak se je spoznal po desetih letih.

London, 1. dec. — Londonski in švedski listi poročajo o čudnem dogodku. Vojak, ki je pred desetimi leti v svetovni vojni izgubil spomin, je šele zdaj prišel k sebi in se zavedel, kdo da je. Deset let je živel pod vtikom, da je nekdo drugi. — Gustav Duner, po rodu Šved in prostovoljec v angleški armadi na zapadni fronti, je bil vržen visoko v zrak med eksplozijo nemške granate. Videl je granato, ki je padla blizu njega in pograbil je suknjo drugega vojaka, ki je ležal v bližini ter se pokrnil po glavi. V naslednjem hipu je prišla razstrelba. Ko je padel na tla s suknjo vred, so ga kmalu pobrali in odneali v bolnišnico. Rane ni imel nobene, zgodilo se je pa z njim nekaj drugega. Od momenta eksplozije je pozabil svoje ime, švedski jezik in sploh vse, kar je bilo v zvezi z njegovim življenjem. Pozabil pa ni angleščine, katero je dobro znal in ničesar, kar je doživel v Angliji in v armadi kot prostovoljec. V suknji, katero so našli poleg njega in o kateri so menili, da je njegova, so našli pismo z naslovom kapitan De Montalt. Častnik s tem imenom je bil ubit. Ker so mislili, da je njegovo pravo ime, so Dunerja klicali s tem imenom in on sam je verjel, da se tako piše. V uradnem seznamu izgub je bilo poročano, da je Gustav Duner ubit, De Montalt pa močno pretresen. Iz bolnišnice se je vrnil nazaj na fronto in se še bojeval, po vojni je pa šel v Anglijo in se tam oženil. Vsi so ga imeli za Angleža, on se pa le ni mogel nikdar spomniti, kje je bil rojen, kdo so njegovi starši in kaj je delal v mladosti. Pred par tedni je pa v Londonu prvič tisti eksploziji pred desetimi leti ališal švedsko govorico. Naenkrat se mu je spomnilo v glavi, da on razume ta jezik. Takoj nato se je pa spomnil svojega imena. Brž je pisal na Švedsko in dobil je odgovor svoje matere, ki je že deset let verjela, da je mrtev.

Zmaga tobačnih delavcev v Nemčiji.

Berlin, 2. dec. — Izpor 80.000 delavcev in delavk v tobačni industriji v Berlinu je bil večeraj končan z zmago delavcev.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 6. aprila 1904

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE. CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor:
UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Calmar; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Blas Novak; tajnik bolniškega oddelka Lovrene Gradišek; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Joka Zavrtin; upravitelj glasila Filip Godina; vrhovni zdravnik Dr. F. J. Kern, 6323 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

GOSPODARSKI ODSEK:

Frank Somrak, predsednik, 996 E. 74th St., Cleveland, Ohio; Frank Alech, 2123 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jacob Zupančič, 2627 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.

FOROTNI ODSEK:

John Geršek, predsednik, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.; John Trifol, Box 22, Strabane, Pa.; Tony Shragal, R. F. D. No. 1, Johnstons City, Ill.; Frank Podboj, Box 61, Park Hill, Pa.; Anton Šular, Box 104, Gross, Kans.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Lovrene Gradišek, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHOĐNO OKROŽJE: Joseph Zorko, R. F. D. 2, Box 111, West Newton, Pa.; Anton Abram, 1183 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

ZAPADNO OKROŽJE: Jacob Balok, R. R. 8, Box 88, Pittsburg, Kans., za jugozapad; Frank Klun, Box 953, Chisholm, Minn., za sev. zap.; John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Frank Zajc, predsednik, 3639 W. 28th St., Chicago, Ill.; Ludvik Medvešek, 6409 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Albert Hraat, 553 So. Pierce St., Milwaukee, Wis.

Združitelni odbor:

Frank Vidmar, predsednik, 2506 Augusta St., Chicago, Ill.; John Ollip, 3436 So. Chilton Park Ave., Chicago, Ill.; Peter Goshol, 3966 So. Broadway, Denver, Colo.

POZOR!—Korespondenca s glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanajajo na posle gl. predsednika, se naslovo: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVUJE: Bolniška tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednate volbe se naslovo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zajcu, predsedniku nadzornega odbora, žigar naslov je zgornaj.

Vsi prisilni na gl. porotni odtok se naj pošiljajo na naslov: John Geršek, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročila in sploh vse, kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA," 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Poročena 50 let — razporočena.

Chicago. — Na njegovem prvem poletu kot poštni letalec se je Edward Axberg ubil, ko je njegovo letalo treslo na zemljo blizu Kendalvilla, Ind. Mislil se, da je Axberg izgubil kontrolo nad letalom, ko se je hotel spustiti na zemljo. Njegovo truplo je bilo vse smečkano, ko so ga potegnili izpod podrtin sraoplova.

Naročite Mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!

Chesterfield-kadilci ne menjajo z koledarjem

toda pazite, kako drugi kadilci menjajo za Chesterfield!

Najboljši vzrok je boljši okus!

